

**SZUVERENITÁSVÉDELMI
HIVATAL**

**ADOMÁNYGYŰJTŐ OLDALAK
MINT A KÜLFÖLDI BEFOLYÁSSZERZÉS
ÉS KAMPÁNYFINANSZÍROZÁS
ESZKÖZEI A MAGYAR KÖZÉLETBEN**

Tartalom

1. ÖSSZEFOGLALÓ	3
2. KÖZÖSSÉGI ADOMÁNYGYŰJTŐ, TOBORZÓ, ADATBÁZIS-ÉPÍTŐ ÉS MOZGÓSÍTÓ SZOLGÁLTATÁSOK	4
a) Az Action Network bemutatása	4
b) Action Network kapcsolatai a magyarországi ellenzékkel	5
c) Európai magyar érdekeltségű közösségi adománygyűjtő platformok	5
d) Lunda	6
e) Donably	7
3. A POLITIKAI SZERVEZETEK TÁMOGATÁSÁT SEGÍTŐ ÚJ PÉNZÜGYI MEGOLDÁSOK	8
a) Online fizetési rendszerek	8
b) Online fizetési rendszerek a közösségi adománygyűjtő platformokon	9
4. AZ AMERIKAI PROGRESSZÍV HÁLÓZAT MŰKÖDÉSE EURÓPÁBAN	10

1. ÖSSZEFOGLALÓ

Az elmúlt évtizedekben Magyarországon létrejött egy közéleti **szürkezóna, ahol külföldről finanszírozott és irányított szereplők Magyarország szuverenitását sértő módon, rejtőzködő megbízóik érdekei szerint tevékenykednek.** Ezek a csoportok a hatályos magyar jogrendben kihasználják a civil szervezetek és sajtóorgánumok számára biztosított jogszabályi kereteket. A civil és médiaszabályozás mögé bújva befolyásolják a politikai küzdőtéren zajló folyamatokat, politikát csinálnak, anélkül, hogy alá kellene vetniük magukat a közélet tisztaságát garantáló szabályoknak.

Minden szuverenitását védő ország joga számonkérni a közbeszédet és a politikai döntéshozatalt aktívan befolyásoló politikai nyomásgyakorló csoportokon ugyanazt az átláthatóságot, amely a politikusok és pártok számára is elő vannak írva.

A Szuverenitásvédelmi Hivatal figyelemmel kíséri a hazai pártok és a politikai nyomásgyakorlást végző szervezetek külföldi finanszírozásának lehetőségeit. Ennek során az érintett szereplők: pártok, jelöltek, valamint politikai szempontból aktív szervezetek nyilvános kommunikációs felületein azonosította az adománygyűjtéssel, adatbázis-építéssel, toborzással, adatkezeléssel és pénzforgalmi szolgáltatással kapcsolatos cégeket. Megállapítást nyert, hogy ezek a **szolgáltatások alkalmasak az adományozók kilétének eltitkolására.** Az adománygyűjtő oldalak esetében nem az adományozott kezeli az adományozó adatait, így az adományozó személye rejtve marad. Az adományozottak legjobb szándéka és jogkövető magatartása esetében sem tudnak meggyőződni az adományozó személyére vonatkozó nyilatkozat valóságtartalmáról. Az elemzésben bemutatásra kerülnek ennek a finanszírozási rendszernek a főbb szereplői, alkotóelemei.

Az elemzés részletesen bemutatja, hogy a párt-, kampány- és politikai nyomásgyakorló tevékenység finanszírozásának új csatornái jöttek létre, amelyek lehetővé teszik pártpolitikai tevékenység külföldi finanszírozását. Az infotechnológia által támogatott új finanszírozási módok között **a nemzetközi előírások által is megkövetelt átláthatóság és transzparencia ellehetetlenült.** Az adományozás hatályos jogi szabályozás mellett nem kizárható a tiltott külföldi párt- és kampányfinanszírozás, teret ad továbbá a politikai nyomásgyakorló szervezetek átláthatatlan finanszírozásának.

Adománygyűjtő oldalak mint a külföldi befolyásszerzés és kampányfinanszírozás eszközei a magyar közéletben

A Hivatal által végzett kutatás és elemzés során kiderült, hogy **mind az amerikai Action Network, mind pedig a bécsi székhelyű, magyar és amerikai tulajdonosi háttérű Estratos cég Lunda elnevezésű szolgáltatása alkalmas a hazai szabályozás kijátszására.** A két szolgáltató összekapcsolódik, együtt terjeszkednek Európában. A Estratos a Bajnai Gordonhoz köthető Datadat jogutódja, amely cég a 2022-es magyar országgyűlési választás kapcsán, a tiltott külföldi kampányfinanszírozás ügyében került a magyar hatóságok látókörébe.

A Szuverenitásvédelmi Hivatal az eddig feltárt információk alapján vizsgálatot indít az érintett pártokkal, civil szervezetekkel és cégekkel szemben.

2. KÖZÖSSÉGI ADOMÁNYGYŰJTŐ, TOBORZÓ, ADATBÁZIS-ÉPÍTŐ ÉS MOZGÓSÍTÓ SZOLGÁLTATÁSOK

a) Az Action Network bemutatása

Öndefiníciója szerint **kimondottan baloldali-liberális szereplők számára nyújt segítséget** céljaik eléréséhez az actionnetwork.org internetes oldal. Az Action Network platform modern technológiai megoldásai, automatizált folyamatai lehetővé teszik a szervezetfejlesztést, az adatbázis-építést, tömeges telefonos és e-mailes üzenetküldést, adománygyűjtést, petíciók terjesztését, politikai események, tüntetések szervezését. Az Action Network a nonprofit szektor és az érdekvédelmi szervezetek tevékenységét tanácsadással segíti, valamint politikai kampányok építésében segédkezik.

Az Action Networköt **Brian Young hozta létre, aki John Kerry volt amerikai külügyminiszter és demokrata elnökjelölt vezető munkatársa volt.** A szervezetet először a 2011-es Occupy Wall Street tüntetések idején tűnt fel. Azóta több, az Amerikai Egyesült Államokban nagyobb politikai hatást kiváltó eseményt szerveztek a segítségükkel: például a Donald Trump ellenes Women's March-ot, a Keystone XL kőolajvezeték elleni környezetvédelmi tiltakozásokat, a March for Our Lives fegyvertartást ellenző rendezvényeket, valamint támogatták a Greta Thunberghez kötődő Fridays for Future klímavédelmi mozgalmat is. Az Action Network nem csak az általános progresszív témákban működik, **partnerei között vannak a szélsőbaloldali, kommunista szervezetek is** (a Democratic Socialists of America, a Communist Party USA, a Young Communist League). A szintén deklaráltan kommunista People's Forum is az Action Network segítségével népszerűsítette a Marxist Literary Criticism Today könyvbemutatóját.

Egyértelmű, hogy az **Action Network az Amerikai Egyesült Államok baloldali, liberális, progresszív erőinek egyik fő technológiai eszközévé vált,** ami lehetővé teszi, hogy a számukra fontos politikai ügyekben elérjék az amerikai embereket, és befolyásolják az USA közvéleményét.

Az Action Network céljai deklaráltan politikaiak, tehát az általa – akár Magyarországra is érkező – források is deklaráltan politikai célokat szolgálnak, velük kapcsolatban nem lehet arra hivatkozni, hogy azoknak általános társadalmi szemléletformálás a céljuk.

Adománygyűjtő oldalak mint a külföldi befolyásszerzés és kampányfinanszírozás eszközei a magyar közéletben

Az Action Network új pénzügyi megoldásaival – például a bankok kihagyásával – nemcsak kisebb tranzakciós költségek keletkeznek, hanem a pénzügyi donorok elrejthetik személyazonosságukat a nyilvánosság elől, így átláthatatlan módon tudják támogatni ügyeiket.

Az Action Network igazi újdonsága tehát a korábban használt módszerekhez képest az, hogy ideológiailag meghatározott szervezetek szinte minden tevékenységét komplex rendszerként kezeli. Az új platformon például adatbázis-építés céljára használhatják nem csak a petíciók kitöltését, hanem a pénzügyi mozgásokat, az adománygyűjtést is. A politikai pártok számára pedig a hatalmas adatbázisaik a pénzügyi tranzakciók új, kevésbé átlátható megoldásait is elérhetővé tehetik. A politikai szervezetek pénzügyi ügyletei és adatbázis építési tevékenysége tehát a korábbiaknál sokkal inkább összefonódik az Action Network alkalmazásával.

b) Action Network kapcsolatai a magyarországi ellenzékkel

Az Európai Parlamenti választásra regisztrált magyar pártok adatkezelési szabályzatait áttekintve kiderült, hogy a kampányban az Action Network (AN) szolgáltatói kapcsolatban állt a Demokratikus Koalícióval, illetve azon keresztül a vele pártszövetségben induló Magyar Szocialista Párttal és a Párbeszéd – a Zöldek Pártjával, valamint az LMP – Magyarország Zöld Pártjával, a Mindenki Magyarországa Néppárttal. Karácsony Gergely főpolgármesteri kampányában is feltűnik a szervezet neve, illetve neki saját aloldala van az AN rendszerében, amelynél adatkezelőként a Kilencvenkilenc Mozgalom Egyesület van megjelölve.

Az AN felületét áttekintve a hazai politikai közélet számos baloldali szervezetét és személyét megtaláljuk, mint a Tanítanék Mozgalom, Törley Kata, Szikra Mozgalom, Mérce, Pikó András és a C8, valamint a Partizán.

c) Európai magyar érdekeltségű közösségi adománygyűjtő platformok

A politikai szervezetek által felhasznált anyagi források egyre nagyobb része származik internetes adománygyűjtő cégektől kerül a támogatói mikrotranzakciók piacán tevékenykedő cégek útján a rendszerbe. Az anyagi támogatások kezelésére szakosodott cégek kapcsolatot teremtenek a pénzt küldő és a pénzt fogadó fél között úgy, hogy ez nem jár a hagyományos terhekkal.

A vonatkozó magyar jogszabályok¹ alapján nem minden adományozási folyamat (adománygyűjtő láda, telefonos adománygyűjtés, közösségi adománygyűjtés, online adománygyűjtő oldalak) átlátható, és az adományozó személye nem minden esetben beazonosítható.

¹az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény; 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről

Adománygyűjtő oldalak mint a külföldi befolyásszerzés és kampányfinanszírozás eszközei a magyar közéletben

Nyilvánvaló probléma, hogy az adományozott párt nem tudja azonosítani az adományozó személyét, így az adomány akár külföldről is érkezik, amivel megvalósulhat a párttörvényben² nevesített tiltott külföldi finanszírozás.

d) Lunda

A Lunda egy adománygyűjtő oldal, amely deklarálta „progresszív eszméken alapul” és az Estratos Digital GmbH. fejlesztette ki. Az **Estratos Digital GmbH egy bécsi székhellyel rendelkező digitális ügynökség, a Bajnai Gordon-féle DatAdat GmbH jogutódja, amely a 2022. évi magyar országgyűlési választás után, az egyesült ellenzéknek juttatott tiltott külföldi kampánytámogatás kapcsán került a hatóságok látókörébe.** Tevékenysége során főként azzal foglalkozik, hogy baloldali-liberális pártoknak nyújt adatkezelési és szoftverfejlesztési szolgáltatásokat, emellett ellát üzemeltetési feladatokat is. Az Estratos nem leplezi ideológiai elkötelezettségét: hivatalos weboldalán azt írja, hogy egy „digitális ügynökség a progresszívek számára”. Az Estratos tervez és üzemeltet ún. mikroadományozási kampányokat.

A cég ügyvezető igazgatója Ficsor Ádám, aki Bajnai Gordon alatt rövid ideig a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter tisztségét töltötte be. **A társaság többségi tulajdonosa a Los Angeles-i székhelyű Higher Ground Labs,** egy kockázati alap és ökoszisztéma-építő szervezet, ami olyan vállalatokba fektet be, amelyek „a kampányok legsürgetőbb kihívásaira dolgoznak ki megoldásokat”. A Higher Ground Labs-nál saját elmondásuk szerint **„hatékony kampánytechnikákat fejlesztenek és céljuk „a politikát támogató technológiai ökoszisztéma összekapcsolhatóságának erősítése”,** és az, hogy a támogatott jelöltjeik és ügyeik a megfelelő technológiák segítségével a leghatékonyabb kampányokat bonyolítsák le.

A Higher Ground Labs portfóliójába több mint 60, Egyesült Államokban működő baloldali politikai startup működik, **a cég az Amerikai Egyesült Államokon kívüli először az Estratos Digitalba fektetett be.**

Az Estratosban 20%-os tulajdonrésze van az AVSF Asset Management GmbH-nak is, amelynek társtulajdonosai közvetlenül vagy közvetve Szigetvári Viktor és Ficsor Ádám. Mindketten ügyvezetői is a cégnek, Szigetvárinak pedig az Estratosban is van szerepe mint adatvédelmi tisztviselő.

A Lunda honlapja saját adománygyűjtő platformját ajánlja ügyek felállításához és a kampányok elindításához és az Action Networkot CRM (ügyfélkapcsolat-kezelő rendszer) rendszerét az ügyek megszervezéséhez és támogatóik inspirálásához. Amennyiben valaki a Lundát adománygyűjtésre használja, akkor az Action Network rendszerrel integrálva feliratkozhat az Action Network e-mail-listájára.

Adománygyűjtő oldalak mint a külföldi befolyásszerzés és kampányfinanszírozás eszközei a magyar közéletben

A Lunda a progresszív mozgalmakkal keresi az együttműködési lehetőséget Európában. Olyan szervezetekkel dolgozik együtt, amelyek "pozitív társadalmi reformokért küzdenek". Egyelőre az EU tagállamaira fókuszál a cég, de a Lunda globálisan használható platform. Az Action Network, mivel egy amerikai platform, nem tudott több nyelven és többféle valutában működni, a Lunda viszont Európára van szabva. Az Action Network egy komplex szervező eszköz, amely a csak adománygyűjtést végző Lundával kiegészülve, csomagban érhető el. **Az együttműködés célja az európai progresszív mozgalmakhoz eljuttatni az Action Networkot.**

Weboldalán a cég kiemeli, hogy az Estratos Digitalt a legnagyobb európai Action Network értékesítővé teszi a partnerség, amelyben a Lunda és az Estratos Digital is hozzájárult az Action Network fejlődéséhez, sőt elkötelezett támogatásuk révén segítenek az európai felhasználóknak használni az Action Networkot főként a GDPR-ral és EU-val kapcsolatos ügyekben.

A Lunda rendszerében a közelmúltban például aktív volt a noÁr mozgalom, a Demokratikus Koalíció, a Szikra Mozgalom pedig jelenleg is fogad adományokat, akárcsak Juhász Péter 5. kerületi választási szereplésének támogatására létrejött oldal.

e) Donably

A piac másik magyar érdekeltiségű szereplője a londoni székhelyű DONABLY UK Ltd., amely kifejlesztette a Donably online támogatásgyűjtő és támogatói-közösségépítő eszközt. A cégnek magyar tulajdonosai vannak, a termékük a versenytársainál alacsonyabb jutalékaival érvényesül a versenyben. További előnyük, hogy a rajtuk keresztül küldött támogatások ajándéknak minősülnek és nem áfakötelesek. A cég háromféle díjszabást alkalmaz attól függően, hogy ki veszi igénybe a szolgáltatást. A három kategória a következő: alkotók; nonprofit szervezetek; civil- és jótékonyági szervezetek. Az alkotók esetén 10%, nonprofit szervezetek esetén 7.5%, civil- és jótékonyági szervezetek esetén csupán 5% jutalékot számolnak fel. A támogatások után nem kell adózni, amennyiben a támogatott nem nyújt ellenszolgáltatást. **Ha pedig az egy adott személytől érkező támogatási összeg nem haladja meg a 150.000 Ft éves összeget, bejelentési kötelezettség sem merül fel.**

3. A POLITIKAI SZERVEZETEK TÁMOGATÁSÁT SEGÍTŐ ÚJ PÉNZÜGYI MEGOLDÁSOK

Az Action Networkhoz hasonló rendszerek működését segíti, hogy **az utóbbi években olyan új pénzügy-technológiai eszközök jöttek létre, amelyek egyszerűsítik a pénzmozgást.** Az online fizetési rendszerek, adománygyűjtő platformok használatával kapcsolatban számos szabályozási kérdés felmerül.

Az IT fejlesztések számos esetben a technikai újítást, a gyors szolgáltatást és a profitot tartják szem előtt, azonban a fejlesztéseknek adott esetben komoly pénzügyi és társadalmi hatásai is lehetnek (adóelkerülés, pénzmosás, pénzügyi kontroll-eszközök kijátszására lehetőséget adó technológiai kiskapuk akaratlan vagy szándékos létrehozása, szabályozási vakfoltok kihasználása stb.). A gazdasági előnyök mögött a biztonsági szempontok sokszor háttérbe szorulhatnak, így a lehető legjobb fejlesztési szándék mellett is lehetőség adódhat a biztonsági szabályok kijátszására.

a) Online fizetési rendszerek

A Lunda egy adománygyűjtő oldal, amelyet az Estratos Digital GmbH. fejlesztett ki. Az adományok gyűjtését bonyolítja, de pénzt nem kezel. A Barion Payment Zrt. egy magyar alapítású fintech vállalat, amely átfogó online fizetési megoldásokat, és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat kínál. Csak a pénzforgalmat bonyolítja, az adománygyűjtés nem ennek a társaságnak a feladata.

A különböző köztés online fizetési platformokat 17 ezernél is több cég használja Magyarországon. Ezek egyszerűsítik a pénzmozgást, és csökkentik a költségeket is. A legnépszerűbb ilyen szolgáltatás hazánkban az OTP SimplePay, a Barion és a PayU. Közülük a Barion rendszerének példáján keresztül mutatjuk be az online fizetési platformok kapcsán jelentkező szabályozási kérdéseket.

A Barion Payment Zrt. egy magyar alapítású fintech vállalat, amely átfogó online fizetési megoldásokat, és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat kínál. Ez volt az első olyan magyar cég, amelyik engedéllyel rendelkezik az EU szabályainak megfelelő e-pénz kibocsátásra és ún. mobiltárcák létrehozására, így pénzforgalmi szolgáltatónak tekinthető. Könnyedén beépíthető a különböző e-kereskedelmi, elektronikus fizetést használó platformokra. Felhasználói szempontból egy könnyen használható, felhasználóbarát felületre épít, amely **védi a vásárló fizetési adatait is a kereskedővel szemben, mivel az eladó így nem kapja meg a vásárló kártyadatait, csak az összeget.**

Adománygyűjtő oldalak mint a külföldi befolyásszerzés és kampányfinanszírozás eszközei a magyar közéletben

A Barionnál nem kell fizetni a vásárlási tranzakciókért és a pénzküldésért, nincs havidíj és az e-péNZ forgalomra ráadásul tranzakciós illetéket sem kell fizetni. **A kifizetésénél a Barion Payment Zrt. szerepel a számlakivonatokon és egyéb iratokon.**

A Barion tehát megkönnyíti a pénzmozgást, azonban emiatt sokkal nehezebb a használóik beazonosítása is.

Egyrészt, a szolgáltatónál vezetett pénztárcához esetenként nincs szükség a személyazonosság igazolására sem, hiszen a felhasználó nem teljeskörű vagy nem ellenőrzött adatszolgáltatás mellett is legfeljebb a visszaellenőrzés nélküli „egyszerűsített szintig” korlátozottan igénybe veheti a szolgáltatást.

Az "Egyszerűsített átvilágítási szintre" való áttéréshez a regisztráció során vagy később a menüben csupán a teljes adatlap kitöltése szükséges. Ezen a szinten a személyes vagy üzleti Barion tárcák Barion egyenlege 300.000 HUF/EUR 900/CZK 22.500/USD 900-ban van korlátozva. Az e-péNZ átutalások korlátlanok, de a pénzfelvételek évi 260.000 HUF/EUR 800/CZK 20.000/USD 800-ra vannak korlátozva.² Minden korlátozás megszüntetéséhez átfogó átvilágítási folyamaton kell átesnie annak, aki el kívánja érni a "Normál átvilágítási szintet".

Másrészt, ami a fontosabb körülmény, hogy a szolgáltatás igénybevétele során a tranzakció kiinduló forrásaként nem a tényleges utaló, hanem a Barion szolgáltató jelenik meg. Ez a körülmény nem a szolgáltatás rendszeren belüli, hanem a szolgáltatásigénybevétel rendszeren kívüli vagy rendszerek közötti működésével kapcsolatban veti fel a beazonosítás nehézségének vagy éppen ellehetetlenülésének kérdését különösen akkor, amikor a tranzakció során több a Barionhoz hasonló platformot vesznek igénybe a felhasználók.

b) Online fizetési rendszerek a közösségi adománygyűjtő platformokon

A Donably és a Lunda is fizetési szolgáltatókat vesz igénybe az adományok kifizetésére. Ahhoz, hogy a Donably adománygyűjtő szolgáltatást igénybe lehessen venni, regisztrálni kell az oldalra és nyitni kell egy Barion számlát, ahova majd a jövőbeni támogatások közvetlenül érkeznek. A Donably fizetési és elektronikus számla szolgáltatója a Barion, így bárki, aki a Donablyn keresztül támogatna egy szervezetet, az mindenképp használni fogja a Bariont is a tényleges fizetéskor.

²<https://www.barion.com/hu/ugyfelszolgalat/milyen-vannak-limitek-a-barion-tarcamon/>

Adománygyűjtő oldalak mint a külföldi befolyásszerzés és kampányfinanszírozás eszközei a magyar közéletben

A Donably például csak minimális jutalékot számol fel és a rendszerén keresztül közvetlenül a támogatásgyűjtők Barion fiókjába juttatja a felajánlásokat. Az elküldött összegek így ajándéknak minősülnek és nem áfa kötelesek. nincsenek tranzakciós díjak, havi díjak és regisztrációs díjat sem kell fizetnie a felhasználónak. A kapott támogatás egyenesen a támogatott saját Barionos számlára érkezik a jutalék levonása után. **Az adománygyűjtő és az adományozott nem rendelkezik az adományozó adataival.**

4. AZ AMERIKAI PROGRESSÍV HÁLÓZAT MŰKÖDÉSE EURÓPÁBAN

Az Estratos Digital GmbH magyarországi tevékenységének, és az Action Networkkel való kapcsolatának bemutatása után fontos megvizsgálni a szervezet más európai országokban végzett tevékenységét is, mivel nyilvánosan elérhető információk alapján **az Estratos Digital GmbH Lengyelországban és Olaszországban is dolgozik baloldali-liberális NGO-knak, politikai pártoknak.**

Lengyelországban az Estratos adatkezelési tevékenységet végez a Basta Foundation LMBTQ ügyekkel foglalkozó NGO-nak. Ez a Lengyelországban működő szervezet többek között folyamatosan megfigyelő tevékenységet folytat a homofób és transzfób gyűlöletbeszéddel szemben a médiában és LMBTQ aktivisták képzését is végzi.³

Olaszországban a Demokrata Párt (Partito Democratico), amely 21 mandátumával jelenleg a legnagyobb párt az Európai Parlament szocialista frakciójában, szintén az Action Network rendszereit használja számos politikai tevékenysége során.⁴ Ráadásul hozzáférhető nyilvánosan is olyan adatvédelmi tájékoztató, ami szerint **az olasz baloldal úgy használja az Action Network rendszerét, hogy számukra az adatkezelési és adománygyűjtési tevékenységet az Estratos Digital GmbH végzi.** A leírás alapján ez az adatkezelési tevékenység kiterjed a levelezőlistára való feliratkozásra, petíciókra, események és felmérések tekintetében a személyes adatok feldolgozására. Ugyanitt **megjelenik az Estratos Lunda szoftvere is, mint az olasz Demokrata Párt számára végzett adománygyűjtés eszköze.**⁵

A fenti információk alapján kirajzolódik egy olyan – az amerikai Demokrata Párthoz szorosan kapcsolódó hálózat, ami politikai érdekeinek megfelelően, tudatosan céloz egyes EU-s országokat. Az Estratos Digital GmbH is ezekben az országokban aktív. A feltárt lengyel és olasz példák valószínűleg nem mutatják meg a hálózat teljes európai tevékenységét, ezért a jövőben további vizsgálatok szükségesek.

³<https://fundacijabasta.pl/polityka-prywatnosci/>

⁴<https://actionnetwork.org/forms/unisciti-anche-tu-alla-comunita-del-pd-piemonte?nowrapper=rue&referrer=&source=>

⁵https://actionnetwork.org/user_files/user_files/000/105/140/original/Privacy_Policy_PD_Milano.docx.pdf